

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta.

Hallituksen esityksen taustalla on rakenteellinen uudistus, jossa sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyy vuoden 2023 alussa kunnilta hyvinvointialueille. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta siten, että hyvinvointialue tulee yhteistoimintamallin mukaiseksi uudeksi toimijaksi sosiaali- ja terveystalouksista vastaavana tahona.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston huomioita lakiesitykseen työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamisesta:

- Lakiehdotuksen säädöskohtaisissa perusteluissa todetaan (Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus 7§), että kunnat nimeäisivät edelleen henkilöt, jotka johtavat monialaisen yhteispalvelun järjestämistä. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto kiinnittää huomiota, että sosiaali- ja terveystalouksien osalta vastuu tulee kokonaisuudessaan siirtymään uusille hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Muutoksen johdosta monialaisten työllisyyttä tukevien yhteispalvelujen osalta keskeiset toimijat ovat jatkossa työ- ja elinkeinotoimisto, Kansaneläkelaitos ja hyvinvointialue. Edellä mainituilla toimijoilla tulee olla palvelun tuottamisessa ja johtamisen organisoinnissa kokonaisvastuuta tukeva rooli. Monialaisen palvelun tuloksellinen järjestäminen edellyttää toimintarakennetta tukevaa ohjausta, jolla vältetään hajanaiset ja pirstoutuneet palvelurakenteet.

- Lakiluonnokseen on kirjattu, että hyvinvointialue osallistuisi monialaisen työllistymissuunnitelman tarkistamiseen asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Nykyiseen lainsäädäntöön pohjatuen kunnat ovat osallistuneet alueella aktiivisesti monialaista palvelua saavan asiakkaan suunnitelman tarkistamiseen. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto katsoo, että asiakkaan monialaisen palvelun turvaaminen edellyttää myös jatkossa tiivistä yhteistyötä eri osapuolten välillä. Hyvinvointialueella tulee olemaan keskeinen rooli sosiaali- ja terveystalvelujen kytkemisessä osaksi asiakkaan palvelusuunnitelmaa.

- Lakiluonnos sisältää kirjauksen, jonka mukaan hyvinvointialueella tulisi olla yksi yhteinen toimipiste yhteispalvelun tarjoamiseksi. Tällä hetkellä kuntakohtaiset sosiaalitoimen- ja/tai TE-toimiston palvelupisteet mahdollistavat joustavan kasvokkaisen tai etäasioinnin lähellä asiakasta. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto katsoo, että on asiakkaan edun mukaista myös jatkossa turvata kattava alueellinen palveluverkko, joka on tarvittaessa asiakkaan saavutettavissa kasvokkaista palvelua varten.

- Kuntien järjestämä kuntouttava työtoiminta on oleellinen osa useimpien monialaisen yhteispalvelun asiakkaiden palvelupolkua. Jatkossa hyvinvointialue tuottaa kuntouttavan työtoiminnan itse tai hankkii sen kilpailutuksen kautta palvelutuottajalta tai kunnalta alueen tarpeet huomioiden. Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto pitää tärkeänä, että kuntouttavaan palveluun on edelleen mahdollista päästä riippumatta asiakkaan asuinkunnasta. Kuntouttavan työtoiminnan palveluita toivotaan kehitettävän asiakaslähtöisesti eri sisältöisinä ja eri toimialoille suuntaavina palveluina.

- Lakiluonnoksen vaikuttavuusarvioinnit tulee tehdä perusteellisesti. Lainvalmistelussa tulee kiinnittää huomiota siihen, että osa kunnista toimii työllisyyden kuntakokeiluissa ja osa kunnista on kokeilujen ulkopuolella. Riskinä on monialaisen palvelun toteutuminen eri tavoin työllisyyden kuntakokeilualuilla ja niiden ulkopuolissa kunnissa.

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seurantaa koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

-

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

-

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

Kautovuori Mirja
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto